

Nr 9.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ytterligare uppskov med allmän fastighetstaxering.

I en den 4 januari 1950 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 24, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

F ö r s l a g

till

förordning om ytterligare uppskov med allmän fastighetstaxering.

Häri genom förordnas, att den allmänna fastighetstaxering, som jämlikt förordningen den 1 april 1949 (nr 131) om uppskov med allmän fastighetstaxering skall verkställas år 1951, i stället skall äga rum år 1952.

Av statsrådsprotokollet inhämtas följande.

Enligt förordningen den 13 februari 1948 (nr 48) angående de tider, då allmän fastighetstaxering skall äga rum, samt 2 § 1 mom. taxeringsförordningen skulle allmän fastighetstaxering verkställas år 1950. Genom förordningen den 1 april 1949 (nr 131) om uppskov med allmän fastighetstaxering har emellertid den taxering, som författningsenligt skulle verkställas år 1950, framflyttats att i stället äga rum år 1951.

Därest allmän fastighetstaxering skall äga rum år 1951, måste arbetet därmed påbörjas under hösten 1950. Detta innebär att frågan om de normer, vilka skola tillämpas vid taxeringen, måste fastställas av innevarande års riksdag vid dess vårsession.

Nya bestämmelser om taxering av skogsmark och växande skog (skogsvärderingsinstruktion) bruka utfärdas till varje allmän fastighetstaxering. Reglerna angående bestämmande av de virkespriser, efter vilka värderingen skall ske, m. m. kunna nämligen knappast tillämpas annat än vid den allmänna fastighetstaxering, för vilken de blivit meddelade.

Vid 1944 års riksdag framlades förslag till skogsvärderingsinstruktion, som innebar att för skogstaxeringen skulle tillämpas en helt ny metod (prop. nr 240). Riksdagen fann sig emellertid, i överensstämmelse med bevillningsutskottets förslag, icke böra antaga den nya metoden för tillämpning vid 1945 års allmänna fastighetstaxering. Vid denna taxering verkställdes alltså skogsvärderingen enligt förut tillämpad metod.

Emellertid framhöll bevillningsutskottet vid 1944 års riksdag (bet. nr 35, s. 35), att utskottet funne den i nyssnämnda proposition föreslagna nya metoden ur principiell synpunkt vara att föredraga framför den äldre och att den nya metoden därför borde genomföras. Utskottet hyste dock av angivna skäl betänkligheter mot ett genomförande därav redan vid 1945 års allmänna fastighetstaxering. Utskottet förordade därför ett uppskov med genomförande av den nya metoden till den närmast efter 1945 års taxering följande allmänna fastighetstaxeringen. Utskottet förutsatte att under den ytterligare tid, som komme att stå till buds, detaljerna i den nya metoden överarbetades och i den mån så kunde ske förenklades. Vidare borde enligt utskottets mening ytterligare provtaxeringar äga rum för vinnande av ökad kännedom om den nya metodens verkningar. — I anledning av vad utskottet sålunda anfört tillkallade dåvarande chefen för finansdepartementet jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 12 december 1947 särskilda sakkunniga (1947 års skogstaxeringssakkunniga) för att verkställa en överarbetning av 1944 års förslag till ändrade grunder för taxering av skogsmark och växande skog.

Såsom framgår av den till 1949 års riksdag avlämnade propositionen nr 52 med förslag till förordning om uppskov med allmän fastighetstaxering, anmälde de sakkunniga i början av januari 1949, att viss del av utredningsarbetet blivit försenat av olika anledningar, över vilka de sakkunniga icke kunnat råda. Någon bestämd utfästelse rörande tidpunkten, då betänkandet kunde avlämnas, kunde de sakkunniga icke göra.

I sistnämnda proposition framhöll dåvarande chefen för finansdepartementet, att i det sålunda uppkomna läget det finge anses uteslutet att förelägga 1949 års riksdag vid dess vårsession förslag till skogsvärderingsinstruktion enligt den nya metoden. Man hade då att välja mellan att genomföra allmän fastighetstaxering år 1950 med användning av hittills gällande metod för skogstaxering eller att uppskjuta hela taxeringen. I propositionen förordades det senare alternativet.

Sedan 1949 års bevillningsutskott (betänk. nr 15) tillstyrkt bifall till propositionen, beslöt riksdagen i enlighet med utskottets hemställan.

1947 års skogstaxeringssakkunniga ha sedermera i december 1949 överlämnat betänkande med förslag till grunder för taxering av skogsmark och växande skog.

Departementschefen har till stöd för det i propositionen föreslagna uppskovet med nästkommande års fastighetstaxering anfört följande:

»1947 års skogstaxeringssakkunniga ha numera fullgjort sitt uppdrag i det att betänkande med förslag till grunder för taxering av skogsmark och växande skog framlagts. Betänkandet har i mitten av december 1949 remitterats till ett stort antal myndigheter och organisationer. Remisstiden utlöper den 1 april 1950. Med hänsyn till betänkandets omfattning samt de invecklade och betydelsefulla spörsmål, som däri behandlas, har en kortare remisstid ansetts icke böra ifrågakomma.

I sådant läge är det uteslutet, att en på de sakkunnigas betänkande grundad proposition skulle kunna föreläggas innevarande års riksdag vid dess

vårsession. Fråga uppkommer då huruvida den till år 1951 uppskjutna allmänna fastighetstaxeringen bör ytterligare uppskjutas eller om densamma bör genomföras med användning av hittills gällande metod för skogstaxering.

Vid ett ställningstagande till detta spørsmål torde i huvudsak samma synpunkter göra sig gällande som de, vilka anlades vid prövningen av den föregående år föreliggande uppskovsfrågan. För ett ytterligare uppskov talar alltså önskvärdheten att — på sätt 1944 års bevillningsutskott förutsatt — den nya metoden måtte vinna tillämpning redan vid nästa allmänna fastighetstaxering. För ett uppskov talar vidare det nuvarande labila läget å fastighetsmarknaden. Mot ett uppskov talar å andra sidan det mindre tillfredsställande förhållandet att de nuvarande taxeringsvärdena beträffande vissa slag av fastigheter sannolikt ligga avsevärt under de allmänna saluvärdena. Såsom anmärktes i propositionen nr 52 vid föregående års riksdag torde dock detta förhållande för närvarande icke hava alltför stor betydelse. Det kan nämligen antagas att de fastigheter, beträffande vilka skillnaden mellan marknadsvärdet och taxeringsvärdet är störst, antingen giva så god avkastning, att nettointäkten i allmänhet överstiger garantiskatteavdraget, eller äro belägna i kommuner, för vilka fastighetsskatten har relativt liten betydelse.

Vid prövning av skälen för och emot ett ytterligare uppskov med den allmänna fastighetstaxeringen finner jag övervägande skäl tala för att ett sådant uppskov nu beslutas. Jag förordar sålunda, att den allmänna fastighetstaxering, som författningsenligt skall äga rum år 1951, uppskjutes till år 1952.»

Utskottet. I likhet med departementschefen finner utskottet övervägande skäl tala för ett ytterligare uppskov med den allmänna fastighetstaxeringen. Utskottet vill dock framhålla, att ett uppskjutande av denna taxering under ett flertal år givetvis medför olägenheter. Enligt utskottets mening är det därför önskvärt, att förslag till grunder för nästkommande allmänna fastighetstaxering kunna föreläggas 1951 års riksdag. Med erinran härom tillstyrker utskottet bifall till propositionen.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevärande proposition nr 24, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ytterligare uppskov med allmän fastighetstaxering.

Stockholm den 2 februari 1950.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande: se under betänkandet nr 8.
